

Speerpunt (1989)

Sieth Delhaas

De Bazuin, Splinter, 20 april 1989

In het verleden zijn er twee perioden geweest, die het vrouwbeeld in onze cultuur diepgaand hebben beïnvloed. In de geschiedenisboekjes zijn ze niet terug te vinden. Wel is die afkeer van vrouwen zichtbaar geworden en vastgelegd in kerkelijke geschriften en kunst. Zo kunnen ze worden achterhaald en bloot gelegd.

Het gaat om de emotionele vloedgolf opkomend in de vijftiende eeuw en uitvloeiend tot ver in de achttiende eeuw die de heksenwaan wordt genoemd, waardoor miljoenen vrouwen werden verslonden. De tweede bulderde aan vanaf het midden van de vorige eeuw toen de femme fatale werd gecreëerd, de mysterieuze verslindende vrouw, die mannen meevoerde naar de ondergang. Die golf rolt nog uit op het strand van onze verlichte eeuw.

Opvallenderwijs komen die golven op in tijden waarin vrouwen zich pogen te ontworstelen aan de horigheid aan de man, bijvoorbeeld als aan het eind van de Middeleeuwen het kerkelijk gezag inboet. Vanaf het midden van de negentiende eeuw zetten de eerste feministen zich in voor hoger onderwijs, betere arbeidsomstandigheden en kiesrecht.

Mannen zijn de kunstenaars die heksen en sfinxen hebben geschapen en afgebeeld.

Mannenangst voor machtsverlies en seksualiteit zouden de onderwaterkrachten zijn die de boosaardige vloedgolven hun sterkte verleenden.

Ook vandaag verheffen vrouwen hun stem tegen mannenmacht die zich nog altijd niet binnen de perken weet te houden.

Binnen het conciliair proces is er ruimte gevraagd en gemaakt voor de speerpunt machtsongelijkheid tussen mannen en vrouwen. Ook de Acht Mei Beweging wil dit jaar benadrukken, dat niet alleen mannen, maar ook vrouwen beeld zijn van God. Deze initiatieven zijn toe te juichen, want ook vandaag duiken er verholene en openlijke uitingen op van vrouwenhaat. Opvallend is dat vooral progressief ogende en zich als zodanig presenterende manschappen zich laten kennen als angstvallige haters.

De derde vloedgolf komt eraan. Voor vrouwen en haar bondgenoten is het zaak de ogen wijd open, de mouwen hoog opgestroopt en de zandzakken gereed te houden.

